

Jednoduchý príbeh

**Leonardo
Sciascia**

Preložil
Stanislav
Vallo

Telefonát prišiel o 21.37, 18. marca, v predvečer iskrivého a hlučného sviatku, ktorým si mesto uctievalo svätého Jozefa, tesára: a práve tesárovi boli venované vatry starého nábytku, čo v ten večer blčali v ľudových štvrtiach, čosi ako príslub dostatku novej práce pre zostávajúcu hŕstku ešte vždy aktívnych stolárov. Kancelárie boli takmer prázdne, ešte väčšmi ako v tejto večernej hodine po iné dni: aj keď sa v nich svietilo, išlo o večerné a nočné osvetlenie policajných úradovní na nevyslovený pokyn, aby mali občania pocit, že v dotýčných kanceláriách ktosi ustavične bdie nad ich bezpečnosťou.

Telefonista si poznačil hodinu a meno volajúceho: Giorgio Roccella. Slušný, pokojný a presvedčivý tón hlasu. „Ako všetci blázni,“ pomyslel si telefonista. Pán Roccella sa totiž dožadoval policajného riaditeľa:

čisté bláznovstvo, najmä v takejto hodine a v takýto mimoriadny večer.

Telefonista sa prinútil k rovnakému tónu, no vyšla mu z toho skôr akási smiešna imitácia, ešte zvýraznená chladom, s akým odpovedal: „Lenže pán riaditeľ o tomto čase už nie je v kancelárii;“ práve takýmto chladom sa zvyčajne zakrývala častá neprítomnosť pána riaditeľa na pracovisku. A dodal: „Prepojím vás na kanceláriu komisára;“ dobre mu padlo, že nazlostí šéfa, ktorý sa v tejto chvíli už určite chystá na odchod.

Vskutku, komisár si práve obliekal zvrchník. Slúchadlo dvihol strážmajster, ktorý mal stôl v pravom uhle so stolom komisára. Započúval sa, pohľadal si na stole ceruzku a kúsok papiera; a ako si zapisoval, pritakával áno, áno, prídu čo najrýchlejšie, teda, najrýchlejšie, ako to len bude možné, a pojmom ‚možnosti‘ dosiahol, aby sa s pojmom ‚rýchlosti‘ nespájali priveľké očakávania.

„Kto to bol?“ spýtal sa komisár.

„Nejaký chlapík, ktorý nám vraj chce neodkladne ukázať niečo, čo si našiel v dome.“

„Mŕtvolu?“ zažartoval komisár.

„Nie, nie, povedal iba ‚niečo‘“

„Aha, niečo... A ako sa ten chlapík volá?“

Strážmajster si vzal kúsok papiera, na ktorý si poznačil meno a adresu, a prečítal: „Giorgio Roccella,

mestská časť Cotugno, od odbočky na Monterosso štyri kilometre, po ceste vpravo, odtiaľto pätnásť.“

Komisár sa od dverí vrátil k strážmajstrovmu stolu, vzal predmetný kúsok papiera, začítal sa, akoby očakával, že nájde niečo viac v porovnaní s tým, čo už prečítal strážmajster.

A povedal: „To nie je možné.“

„Prečo?“ opýtal sa strážmajster.

„Tento Roccella,“ povedal komisár, „je diplomat, konzul či veľvyslanec, ani vlastne neviem kde. Roky sa tu neukázal, dom tu v meste zavrel, dom na vidieku je opustený a na spadnutie, áno, práve v časti Cotugno... Je ho vidieť od cesty: dosť vysoko, takže vyzerá ako malá pevnosť...“

„Stará usadlosť,“ povedal strážmajster, „prechádzal som tade stokrát.“

„Na oplotenom pozemku, preto to vyzerá ako usadlosť, je veľmi pôvabná vilka, teda aspoň bola... Roccellovci boli významná rodina: lenže teraz už zostal iba tento konzul alebo veľvyslanec, či čo to je... Celé roky ho tu nebolo, ani som nevedel, že ešte žije.“

„Ak chcete,“ povedal strážmajster, „zajdem to skontrolovať.“

„Nie, nie, som si istý, že ide o nejaký žartík... Prípadne tam vybehni pozrieť zajtra, ak budeš mať čas a chuť... Pokiaľ ide o mňa, nech sa robí čokoľvek,

zajtra ma nehľadajte: idem osláviť svätého Jozefa k priateľom na vidiek.“

Na druhý deň sa strážmajster vybral policajným autom do mestskej časti Cotugno: on aj dvaja policajti, ktorí ho sprevádzali, boli naladení na príjemný výlet: podľa toho, čo povedal komisár, si boli istí, že miesto je neobývané a včerajší večerný telefonát bol iba nejaký žartík. Z potôčika, čo tiekol popod kopec, zostal teraz len kanálik posiaty bielymi kameňmi, vyzerali ako kosti; no kopec s usadlosťou na vrchole sa zelenal. Mali v úmysle prezrieť to tam čo najrýchlejšie a potom si dopriať pauzu a nazbierať si šparglí a čakanky: všetci traja boli z roľníckych rodín a vedeli spoľahlivo rozpoznať jedlé divoko rastúce byliny.

Vošli do ohrady, no nebol to, ako sa mohlo zdať pri pohľade zdola, jednoduchý múrik: vskutku pôvabnú vilku s mnohými znakmi úpadku obkolesovali hospodárske budovy, dvere na nich boli uzamknuté ligotavými reťazami. Obišli budovu zo všetkých strán. Všetky okenice boli zavreté, okrem jedného okna, cez ktoré sa dalo nazrieť dnu. Za oslepujúceho svetla marcového dopoludnia bolo spočiatku dovnútra vidieť trochu nejasne: po chvíli však začali rozoznávať zreteľnejšie, a keď si priclonili oči dlaňou,